

haandtere til at slaa Juni-Grundloven for Panden med. Naar Øksen er brugt, lægges den hen og bliver aldrig mere brugt til noget. Her er altsaa skabt en Overenskomst mellem Højre og Delegationen paa et rent negativt, et rent tvetydigt Grundlag, paa et Forslag, som forelægges i een Form og forklares i en helt anden. Her er skabt en negativ Enighed paa et fuldkommen tvetydigt Grundlag med det ene Formaal at slaa Juni-Grundloven ned uden nogen som helst Mulighed for eller Udsigt til, at den Grundlovsændring, der sættes i Stedet, vil kunne gennemføres; den strander ligesom de tre Grundlovsændringer, der hidtil ere forsøgt fremmede, paa Spørgsmaalet om de kongevalgte, medmindre man — et af to — fornægter Demokratiet's Opfattelse af de kongevalgtes Opløselighed, fornægter den Opfattelse, som det ærede Medlem endelig har gjort gældende — jeg bad ham i Formiddags dokumentere, at han tidligere har gjort den gældende, men jeg ved ikke, om han har brugt de mellemliggende Timer til at forsøge derpaa. Jeg har i 25 Aar fulgt, hvad danske Politikere have udtalt om dette Spørgsmaal, thi enhver er klar over dets uhyre Vigtighed; jeg har lagt nøje Mærke til, hvorledes f. Eks. den afdøde Finansminister Vilhelm Lassen udtalte sig for de kongevalgtes Opløselighed; den tidligere Justitsminister Høgsbro har gjort den samme Opfattelse gældende; jeg kendte det ærede Medlem fra Ringstedts (Zahle) Opfattelse af Sagen; man kendte i lange Tider ikke det ærede Medlem fra Ringkøbings Opfattelse, den fik vi først at vide i Efteraaaret; man har utvivlsomt ikke kendt det ærede Medlem fra Æbeltofts Stilling til denne Sag før i Eftermiddags, da vi fik den at vide. Jeg erindrer i alt Fald ikke noget som helst derom, det maa i alt Fald saa være i det ærede Medlems allergrønneste Ungdom, men saa kunde det ærede Medlem lige saa godt være gaaet fra det som fra saa mange andre Idealer fra sin grønneste Ungdom; jeg kender, som sagt, ikke en eneste saadan Udtalelse fra hans Side. Man maa altsaa, siger jeg, hvis man skal fremme Sagen ad den lille Grundlovsændrings Vej, gøre et af to: enten fornægte denne Opfattelse, hvilket vilde være et uheldigt Forræderi mod Demokratiet, thi derved slaas det Vaaben ud af Demokratiet's Hænder, som er det eneste, det har til at omdanne Forfatningen, eller man maa indlade sig paa en Forhandling om de kongevalgtes Opløselighed, som, saa vidt jeg skønner, kun kan

føres paa det ene Grundlag, som det ærede Medlem fra Kerteminde (A. P. Andersen), Føreren for den sejrige Fløj af Højre, har anvist, nemlig de kongevalgtes Afskaffelse — det stillede han Forslag om i Udvalget —, men saa er det klart, at Spørgsmaalet om Opløseligheden taber Betydning som Præcedens. Men hvis man gaar til at afskaffe de kongevalgte — det er en Vej —, saa rører man netop ved Landstingets Sammensætning, saa maa man, demokratisk set, selvfølgelig ogsaa røre ved andre Punkter med Hensyn til Landstinget. Jeg tvivler ikke om, at det ærede Medlem fra Æbeltoft er enig med mig deri, han vil selvfølgelig ikke kunne tænke sig de kongevalgtes Afskaffelse pure, uden at der samtidig foretages andre Forandringer ved Landstinget. Der er et Forhandlingsgrundlag, men saa ere vi ude i den store Grundlovsændring, saa ere vi ude i en Grundlovsændring, som omfatter baade Folketing og Landsting. Det er min fulde Overbevisning, og tre forgæves Forsøg have stadfæstet det for mig, og Logikken har stadfæstet det. Den Uenighed, som formentlig bestaar mellem Højre og Delegationen, baade om Indholdet og Omfanget af den Grundlovsændring, vil, uagtet der paa et tvetydigt Grundlag er tilvebragt en skøn Enighed om at slaa Juni-Grundloven ihjel, gøre den lille Grundlovsændrings Vej ufarbar. Tre forgæves Forsøg have vist det; hvis de Herrer sejre og ville prøve, maa de gaa en af de Veje, jeg har anvist; den Udvej, som det ærede Medlem fra Løvel (Anders Nielsen) antydede, og som jeg gerne vil have lidt nærmere Besked paa: at komme udenom, fører os ikke frem.

Derfor kunde jeg ogsaa i denne Sag ønske at være den store Raaber, der kunde raabe det ud til hver Vælger i Landet, at den Vej, de Herrer anvise, er en Blindvej, og at de kun søge at faa et Folketingsflertal ud paa den for at forhindre et Folketingsflertal i i dette Øjeblik at samle sig om at gaa ad den eneste Vej, som er farbar, ad Kongevejen, ad 5. Juni-Grundlovens gamle Kongevej. Men enten de Herrer nu ville gøre det ene eller det andet, haaber jeg, at deres Forsøg ikke ville lykkes. Jeg haaber, at Vælgernes store Flertal vil forstaa, hvor Kongevejen ligger her i Landet, og vil holde sig borte fra alle Blindgyder, fra alle Sideveje, der føre ud i Mosen, men vil gaa den slagne Kongevej her i Landet. Det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds (N. P. Jensen) talte om, hvorledes der i gamle